



หนังสืออ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. พจนานุกรมไทย - เขมร เล่ม 1-2. คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ควอริช เวลส์. การปกครองและการบริหารของไทยสมัยโบราณ. แปลโดย
กาญจณี ละอองศรี และ युพา ชุมจันทร์, กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชหัตถเลขา
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2521.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช และ ชัดติยา กรรณสูตร. เอกสารการเมือง
การปกครองของไทยพ.ศ. 2417-2475. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. การเมือง - การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย
2411 - 2475. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.
- ญาติ ไหวดี. การปกครองของไทย เล่ม 1 ว่าด้วยการปกครอง
สมัยราชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2519.
- คุณพิพร ชานีโรคนานต์. ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและภาษาไทยเปรียบเทียบ.
กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น. วิทยาสารานุกรม. พระนคร: แพร์พิทยา,
2514.
- บึงอร ปิยะพันธุ์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์.
ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครุนครปฐม, 2523.
- ปทานุกรมสำหรับโรงเรียน. 2463.
- ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394 - 2400. พระนคร: โรงพิมพ์
ครุสภา, 2504.
- ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2401 - 2404. พระนคร: โรงพิมพ์
ครุสภา, 2504.

- ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2405 - 2408. พระนคร: โรงพิมพ์
ครุสภา, 2504.
- ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2409 - 2411. พระนคร: โรงพิมพ์
ครุสภา, 2504.
- ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 1 ระหว่างพุทธศักราช 2434
ถึงพุทธศักราช 2453. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
2513.
- ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 2 ระหว่างพุทธศักราช 2434
ถึงพุทธศักราช 2453. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
2513.
- ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 3 (ตอนที่ 1) ระหว่าง
พุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2513.
- ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 3 (ตอนที่ 2) ระหว่าง
พุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2513.
- ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 4 พระราชทาน
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดี
กระทรวงมหาดไทย พระราชทานเจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาธิบดี
เสนาบดีจตุสดมภ์กรมท่า. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
2513.
- ป. หลงสมบุญ. พจนานุกรมบาลี-ไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภา,
2519.
- ประยูร ทรงศิลป์. การเปลี่ยนแปลงของภาษา : คำยืมในภาษาไทย.
กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุธนบุรี, 2526.
- ประสิทธิ์ กาศย์กลอน. การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

- ปราณี กุลละวณิชย์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-13. มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.
- ปราณี กุลละวณิชย์, กัลยา ดิงคภักดิ์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์.
ภาษาทัศนาศาสตร์. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- พจนานุกรมเขมร - ไทย เล่ม 1 - 5 ฉบับทุนพระยาอนุมาณราชชน.
กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2525.
- ภารดี มหาขันธ์. ประวัติศาสตร์การปกครองไทย. ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.
- มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. จดหมายเหตุรายวันใน
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร:
ธเนศการพิมพ์, 2517.
- _____. หัวข้อกฎหมายนานาประเทศแพนคอดีเมือง. ม.ป.ท., 2457.
- _____. ลัทธิเอาอย่าง. พระนคร: ธรรมบรรณาการ, 2516.
- _____. โคลนติดล้อ. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศที่มีอยู่ในภาษาไทย.
กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2524.
- วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. สลกฤต-ไท-อังกฤษ อภิธาน.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา, 2511.
- วิไลวรรณ ชนิษฐานนท์. ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ศิลปากร, กรม. ประมวลบทพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 ภาคปกิณกะ ส่วนที่ 2.
ม.ป.ท., 2504.
- สารานุกรมเกี่ยวกับการปกครอง. (อนุสรณ์งานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน
กรมการปกครอง ณ วัดสมุหประดิษฐาราม อ.เสาไห้ จ.สระบุรี
30 ตุลาคม 2525)
- เสถียร ลายลักษณ์. ผู้รวบรวม. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 5 - 6
จ.ศ. 1213 - 1225 (ร.ศ. 68 - 81). พระนคร: โรงพิมพ์
เดลีเมลล์, 2478.

- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 7 - 8 จ.ศ. 1226 -1236 (ร.ศ.82 - 93). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 9 - 10 จ.ศ. 1237 -1247 (ร.ศ.94 - 104). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 11 - 12 จ.ศ. 1248 -1252 (ร.ศ.105 - 109). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 13 - 14 ร.ศ.110 - 113 (พ.ศ. 2434-2437). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 15 - 16 ร.ศ.114 - 117 (พ.ศ. 2438-2441). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 17 - 18 ร.ศ.118 - 121 (พ.ศ. 2424-2445). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 19 - 20 ร.ศ.122 - 124 (พ.ศ. 2446-2448). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 21 - 22 ร.ศ.125 - 127 (พ.ศ. 2449-2451). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 23 - 24 ร.ศ.128 - 130 (พ.ศ. 2452-2454). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 25 - 26 พ.ศ. 2455-2456 (ร.ศ.131-132). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 27 - 28 พ.ศ. 2457-2458 (ร.ศ. 133-134). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 29 - 30 พ.ศ. 2459-2460 (ร.ศ.135-136). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 31 - 32 พ.ศ. 2461-2462 (ร.ศ.137-138). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 33 - 34 พ.ศ. 2463-2464 (ร.ศ.139-140). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 35 - 36 พ.ศ. 2465-2466 (ร.ศ.141-142). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 37 - 38 พ.ศ. 2467-2468 (ร.ศ.143-144). พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.

- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 39 - 40 พ.ศ. 2469-2470.
พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 41 - 42 พ.ศ. 2471-2472.
พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 43 - 44 พ.ศ. 2473-2474.
พระนคร: โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 45 พ.ศ. 2475. พระนคร:
โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- _____ . ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 46 พ.ศ. 2476. พระนคร:
โรงพิมพ์เดลิเมล์, 2478.
- ลูธิวงค์ พงศ์ไพบูลย์. "คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย" ใน
หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2516.
- อักขรวิธานศัพท์ ของ หมอปรัดเล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภา,
2514.
- อดิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. สังคมไทยสมัยต้นรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - 2416).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิษณุ, 2521.
- อาคม พัลนิช และ นิธิ เอียวศรีวงศ์. ศรัทธาเทพนครรวมความเรียง
ประวัติศาสตร์ว่าด้วยประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาตอนต้น.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, 2527.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายการศัพท์

กงสุล
กฎกระทรวง
กฎมณเฑียรบาล
กฎเสนาบดี
กฎหมาย
กฎหมายไต่ต
กฎอัยการศึก
กรม
กรมการ
กรมการแขวง
กรมการเมือง
กระทรวง
กระลาโหม (กรม, กระทรวง)
กลาโหม (กระทรวง)
กวีน
กอโลนี
กอมมิแซ
(ว่า)การต่างประเทศ (กระทรวง)
กิ่งอำเภอ
เกษตรราธิบดี (กรม)
เกษตรราธิการ (กระทรวง)
แก่บ้าน
แกงไต
กำนัน
ขนอน
ข้าหลวง
ข้าหลวงเทศาภิบาล

ข้าหลวงพิเศษ
 ข้าหลวงใหญ่
 แขวง
 ชุนนาง
 คณะการเมือง
 คณะพรรคการเมือง
 คณะรัฐมนตรี
 คนในบังคับ
 คมนาคม (กระทรวง)
 คมนาคมและพาณิชย์การ (กระทรวง)
 คอนสตีبلชั้น
 คอเวอเนอร์เยเนอรัล
 คอเวอนแมนต์
 คอแวนแมนต์
 คัดค้าน
 คำราชการ
 เคาน์ซิลลอร์ออฟสเตต
 เคานเวอเนอ
 จตุสดมภ์
 จังหวัด
 จารัตนครบาล
 เจ้าภาษี
 เจ้าเมือง
 เจ้าหมู่
 เชนสุบรูช
 ญัตติ
 ฎีกา
 ตรา
 ตราแดง
 ตราภูมิ
 ตำบล
 ทหารเรือ (กระทรวง)
 ท้องตรา

ทະบวง
 ท่า (กรม)
 ทาส
 เทศบาลตำบล
 เทศบาลนคร
 เทศบาลเมือง
 โทรเลขและไปรษณีย์
 ธรรมการ (กระทรวง)
 ธรรมการแลศึกษาธิการ
 นครบาล (กรม, กระทรวง)
 นักรู้การเมือง
 นา (กรม)
 นายกรัฐมนตรี
 นายแขวง
 นายอากร
 นายบ้าน
 นายอำเภอ
 บัตรหมาย
 บัญชีสามะโนครัว
 บ้าน
 ใบจอง
 ใบนอก
 ใบเหยียบย่ำ
 ประชาธิปัตย์
 ประชาธิปไตย
 ประชุมวิสามัญ
 ประธานของสภา
 ประเทศราช
 ปรีวีเคาน์ซินส์
 ปรีวีเคาน์ซิลลอร์
 เปรสิเดนต์
 โปรเตด
 ปลัดจังหวัด

ปลัดทูลฉลอง
 ปลัดมณฑล
 ปลัดเมือง
 ปาร์ตี
 ปาลีแมนต์
 ปี่
 โปลิติกัลปาทิ
 โปลิติเซียน
 ผู้คัดค้าน
 ผู้แทนราษฎร
 ผู้บังคับกองตำรวจจังหวัด
 ผู้บังคับการมณฑล
 ผู้รั้ง
 ผู้ว่าราชการจังหวัด
 ผู้ว่าราชการเมือง
 ผู้พิพากษา
 ผู้ใหญ่บ้าน
 พระคลังมหาสมบัติ (กระทรวง)
 พระราชกฤษฎีกา
 พระราชกำหนด
 พระราชบัญญัติ
 พาณิชย์ (กระทรวง)
 พาสี
 แพทย์ประจำตำบล
 ไพร่สม
 ไพร่หลวง
 ภาค
 ภาษี
 มณฑล
 มหาดไทย (กรม, กระทรวง)
 มาแชลลอ
 มินิสเตอร์
 มุรธาธร (กระทรวง)

มุลนาย
 เมมเบอร์ปาลิยเมนต์
 เมือง (กรม)
 เมือง
 เมืองขึ้น
 เมืองจัตวา
 เมืองโท
 เมืองเอก
 เยเนรอลแอดไวเซอ
 ยุติธรรม (กระทรวง)
 ยุทธนาธิการ (กระทรวง)
 โยธาธิการ (กระทรวง)
 รองประธาน
 รัชชูปการ
 รัฐธรรมนูญ
 รัฐบาล
 รัฐมนตรี
 รัฐมนตรีสภา
 รัฐสภา
 ราชเลขาธิการ (กรม)
 ราชเลขานุการ (กรม)
 รัปป์ลิก
 เรลเดนต์
 ลงคะแนนลับ
 ลิบบาติ
 ลิมิเต็ดมอนาคีร์
 ลิชเลตตีฟแอดไวเซอ
 ลูกขุน
 ลูกขุนณศาลา
 ลูกขุนณศาลหลวง
 เลก
 เลือกตั้ง
 วัง (กรม, กระทรวง)

คักคินา
 คาลแขวง
 คาลจังหว็ด
 คาลฎีกา
 คาลมณฑล
 คาลเมือง
 คิกษาธิการ (กระทรวง)
 เศรษฐการ (กระทรวง)
 คุขาภิบาล (กรม)
 คุขาภิบาล
 คูกอักษร
 สรวัย
 ล่วย
 สภาผู้แทนราษฎร
 สภาสูง
 สมพักคร
 สมพัตสร
 สมภักคร
 สมบูรณาญาสิทธิราชย์
 สมัยประชุมสามัญ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 สมุหเทศาภิบาล
 สมุหนายก
 สมุหพระกระลาโหม
 สับแยก
 สารตรา
 สารวัด
 สิทธิ
 สุขาภิบาล
 เสเนต
 เสนาบดี
 เสรีภาพ
 หนังสือคัมลั๊ก

หมู่บ้าน
หัวเมือง
หัวเมืองชั้น
หางว่าว
องคมนตรี
อนุญาโตตุลาการ
อภิรัฐมนตรี
อภิรัฐมนตรีสภา
อรรคมหาเสนาบดี
อัยการ
อัยการจังหวัด
อัยการมณฑล
เอกราช
แอดมิสตันเรลิเตนต์
อุปราช
อำนาจตุลาการ
อำนาจนิติบัญญัติ
อำนาจบริหาร
อำนาจอธิปไตย
อำเภอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ที่มาของคำ

คำไทย

กำนัน
ท่า
นา
บ้าน
เมือง
เลข
วัง
ส่วย หรือ สรวัย

คำบาลีสันสกฤต

ยุติติ

มาจากคำว่า ยุติติ (บ) ซึ่งหมายความว่า การประกาศ

ฎีกา

มาจากคำว่า ฎีกา (บ) ซึ่งหมายความว่า วาจาเป็นเครื่อง
กำหนด

ทาส

มาจากคำว่า ทาส (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า คนรับใช้ ข้า

วาณิชย์

มาจากคำว่า วาณิชย์ (ส) ซึ่งหมายความว่า การค้าขาย สินค้า

ภาค

มาจากคำว่า ภาค (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ส่วน ฝ่าย
ข้าง การจำแนก

มณฑล

มาจากคำว่า มณฑล (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่บ้าน บริเวณ
แคว้น ฝูง หมู่ หมวด

สมผัสสร สมภักศร หรือ สมพักศร

มาจากคำว่า สัมผัสสร (ส) ซึ่งหมายความว่า บี

ลิตธิ

มาจากคำว่า ลิตฺธิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ความเห็น ความเจริญ
ความสำเร็จสมปรารถนา

อุปราช

มาจากคำว่า อุปราช (บ) ซึ่งหมายความว่า พระราชารอง

คำเขมรกรม

มาจากคำว่า กุรม (ข) ซึ่งหมายความว่า หมวด หมู่ กรม

กระทรวง

มาจากคำว่า กุรสวง (ข) ซึ่งหมายความว่า ส่วนราชการเหนือ
ทบวงกรมมีหัวหน้าเป็นรัฐมนตรี

แกงไต

มาจากคำว่า แกงไถ (ข) ซึ่งหมายความว่า ซ้อคอก

ขุนนาง

มาจากคำว่า ขุนนาง (ข) ซึ่งหมายความว่า ผู้หญิงเป็นภริยามนตรี

คุณนายแขวง

มาจากคำว่า แขวง (ข) ซึ่งหมายความว่า เครื่องหมายกากบาท

จังหวัด

มาจากคำว่า จงฺวาคู (ข) แผลงมาจาก จฺวาค¹
ซึ่งหมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณที่เป็นวง

ตรา

มาจาก ตฺรา² (ข) ซึ่งหมายความว่า จดบันทึก หมายถึงไว้

-
1. จิตร ภูมิศักดิ์. ภาษาและนิรุกติศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ดวงกมล, 2522. หน้า 55.
 2. มลายูมี tera ออกเสียงว่า ตรา

ตำบล

มาจากคำว่า ฏบณฺ์ หรือ ตบฺน ซึ่งหมายความว่า ตำบล
พาลี หรือ ภาสี

มาจากคำว่า ภาสี (ข) ซึ่งหมายความว่า ค่าเช่ารายวัน
ทะบวง

มาจากคำว่า ตบุง (ข) ซึ่งมีความหมายว่า หัว
สารวัต

มาจากคำว่า สารวัต (ข) ซึ่งมีความหมายว่า สารวัต ผู้ตรวจ
กิจการทั่วไป

อ้าเกอ

สันนิษฐานว่ายืมรูปศัพท์มาจากคำว่า อี เฟิ (ข) ซึ่งหมายความว่า
การกระทำ อ้าเกอ

คำอังกฤษหรือฝรั่งเศสกงสุล

มาจากภาษาอังกฤษว่า Consul

ควีน

มาจากภาษาอังกฤษว่า Queen

กอมมิแซ

มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Commissaire

กอโลนี

มาจากภาษาอังกฤษว่า Colony

คอนสทิติวชั่น

มาจากภาษาอังกฤษว่า Constitution

คอเวอเนอร์เยเนรอล

มาจากภาษาอังกฤษว่า Governor General

คอเวนแมนต์ คอเวอนแมนต์

มาจากภาษาอังกฤษว่า Government

เคาน์ซิลลอร์ ออฟสแตต

มาจากภาษาอังกฤษว่า Councillors of State

เคานเวอเนอ

มาจากภาษาอังกฤษว่า Govenor

ปอลิติเชีย

มาจากภาษาอังกฤษว่า	Politician
<u>ปาร์ตี้</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Party
<u>ปาร์ตี้ลิสต์เต็ม</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Party System
<u>ปาลีแมนต์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Parliament
<u>ปรี่วีเคาน์ซินส์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Privy Councils
<u>ปรี่วีเคาน์ซิลลอร์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Privy Councilors
<u>เปรสิเดนต์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	President
<u>โปรเตด</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Protest
<u>โพลิติกัลปาร์ตี้</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Political Party
<u>มาแซลลอ</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Martial Law
<u>มินิสเตอร์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Minister
<u>เมมเบอร์ปาลีเยเมนต์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Member of Parliament
<u>เยเนรอลแอดไวเซอร์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	General Advisor
<u>รีพับลิค</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Republic
<u>เรสิเดนต์</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Resident
<u>ลิบเบอร์ตี</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Liberty
<u>ลิมิเต็ดมอนาควี</u>	
มาจากภาษาอังกฤษว่า	Limited Monarchy

ลิจิสเลทีฟแอดไวเซอร์

มาจากภาษาอังกฤษว่า Legislative Advisor

ลึบเยก

มาจากภาษาอังกฤษว่า Subject

เสเนต

มาจากภาษาอังกฤษว่า Senate

แอดซิสตันท์ เรสิเดนต์

มาจากภาษาอังกฤษว่า Assistant Resident

คำไทยประสมคำไทย

แก่น้ำ

ประกอบด้วยคำว่า แก่ + น้ำ

ข้าหลวง

ประกอบด้วยคำว่า ข้า + หลวง

ข้าหลวงใหญ่

ประกอบด้วยคำว่า ข้า + หลวง + ใหญ่

คนในบังคับ

ประกอบด้วยคำว่า คน + ใน + บังคับ

คัดค้าน

ประกอบด้วยคำว่า คัด + ค้าน

เจ้าหมู

ประกอบด้วยคำว่า เจ้า + หมู

เจ้าเมือง

ประกอบด้วยคำว่า เจ้า + เมือง

ทหารเรือ

ประกอบด้วยคำว่า ทหาร + เรือ

นายบ้าน

ประกอบด้วยคำว่า นาย + บ้าน

นายแขวง

ประกอบด้วยคำว่า นาย + แขวง

ใบจอง

ประกอบด้วยคำว่า ใบ + จอง

ใบนอก

ประกอบด้วยคำว่า ใบ + นอก

ใบเหยียบย่ำ

ประกอบด้วยคำว่า ใบ + เหยียบ + ย่ำ

ผู้ตัดค้ำ

ประกอบด้วยคำว่า ผู้ + ตัดค้ำ

ผู้ร้อง

ประกอบด้วยคำว่า ผู้ + ร้อง

ผู้ใหญ่บ้าน

ประกอบด้วยคำว่า ผู้ + ใหญ่ + บ้าน

ไพร่สม

ประกอบด้วยคำว่า ไพร่ + สม

ไพร่หลวง

ประกอบด้วยคำว่า ไพร่ + หลวง

เมืองขึ้น

ประกอบด้วยคำว่า เมือง + ขึ้น

ลงคะแนนลับ

ประกอบด้วยคำว่า ลง + คะแนน + ลับ

ลูกขุน

ประกอบด้วยคำว่า ลูก + ขุน

เลือกตั้ง

ประกอบด้วยคำว่า เลือก + ตั้ง

สามะโนคร้ว

ประกอบด้วยคำว่า สามะโน ซึ่งสันนิษฐานว่ามาจาก สมณ + คร้ว

หนังสือคุ้มลัก

ประกอบด้วยคำว่า หนังสือ + คุ้ม + ลัก

หมู่บ้าน

ประกอบด้วยคำว่า หมู่ + บ้าน

หัวเมือง

ประกอบด้วยคำว่า หัว + เมือง

หัวเมืองขึ้น

ประกอบด้วยคำว่า หัว + เมือง + ขึ้น

หางว่าว

ประกอบด้วยคำว่า หาง + ว่าว

คำบาลีสันสกฤตประสมกันในลักษณะคำประสมกฎมณเฑียรบาล

มาจากคำว่า กฎ + มณเฑียรบาล

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) ซึ่งหมายความว่า ทำแล้ว
กระทำแล้ว

คำว่า มณเฑียรบาล มาจากคำว่า มณเฑียร + บาล

คำว่า มณเฑียร มาจาก มณฑิร (ล) มนุฑิร (บ)

ซึ่งหมายความว่า บ้าน เรือน เมือง ที่อยู่

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง
รักษาป้องกัน ดูแล ปกครอง

กฎเสนาบดี

มาจากคำว่า กฎ + เสนาบดี

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) ซึ่งหมายความว่า ทำแล้ว
กระทำแล้ว

คำว่า เสนาบดี มาจาก เสนา + บดี

คำว่า เสนา มาจาก เสนา (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า
กองทหาร กองทัพ หมู่ทหาร

คำว่า บดี มาจาก ปดี (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า นาย
เจ้าของ สามัญ คนเป็นใหญ่

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะรัฐมนตรี

มาจากคำว่า คณะ + รัฐมนตรี

คำว่า คณะ มาจาก คณะ (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่ ฝูง พวก กอง

คำว่า รัฐ มาจาก รัฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แคว้นแคว้น บ้านเมือง

คำว่า มंत्री มาจาก มนฺตฺริ (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा หรือ แนะนำ

จารีตนครบาล

มาจากคำว่า จารีต + นครบาล

คำว่า จารีต มาจาก จาริตฺต (บ) ซึ่งหมายความว่า ความประพฤติ

คำว่า นครบาล มาจาก นคร + บาล

คำว่า นคร มาจาก นคร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เมือง เมืองหลวง

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง รักษา ป้องกัน ดูแล ปกครอง

เทศบาลนคร

มาจากคำว่า เทศบาล + นคร

คำว่า เทศบาล ประกอบด้วยคำว่า เทศ + บาล

คำว่า เทศ มาจาก เทศ (ส) เทศ (บ) ซึ่งหมายความว่า ประเทศ บ้านเมือง ท้องถิ่น ท้องที่ ตำบล

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง รักษา ป้องกัน ดูแล ปกครอง

คำว่า นคร มาจาก นคร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เมือง เมืองหลวง

นายกรัฐมนตรี

มาจากคำว่า นายก + รัฐมนตรี

คำว่า นายก มาจาก นายก (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้นำ ผู้เป็นใหญ่ หัวหน้า ประธาน

คำว่า รัฐ มาจาก รัฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แคว้นแคว้น บ้านเมือง

คำว่า มंत्री มาจาก มนฺตฺริ (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा

หรือ แนะนำ

พระราชกฤษฎีกา

มาจากคำว่า พระ + ราชกฤษฎีกา (สมาส)

คำว่า พระ มาจาก วร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลิศ
ดียิ่ง สูงสุด

คำว่า ราชกฤษฎีกา มาจาก ราช + กฤษฎีกา

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า กฤษฎีกา แผลงมาจาก กติกา (บ) ซึ่งหมายความว่า
ข้อตกลง ข้อบังคับ การนัดหมาย

พระราชบัญญัติ

มาจากคำว่า พระ + ราชบัญญัติ (สมาส)

คำว่า พระ มาจาก วร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลิศ
ดียิ่ง สูงสุด

คำว่า ราชบัญญัติ มาจาก ราช + บัญญัติ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า บัญญัติ มาจาก ปญฺญุตฺติ (บ) ซึ่งหมายความว่า การแต่งตั้ง
การประกาศ

รัฐมนตรีสภา

มาจากคำว่า รัฐ + มंत्री + สภา

คำว่า รัฐ มาจาก รัฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แคว้น
บ้านเมือง

คำว่า มंत्री มาจาก มนฺตรฺ (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा

หรือ แนะนำ

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ) ซึ่งโรงเป็นที่ประชุมกล่าว
ที่ชุมนุมกัน

ศาลฎีกา

มาจากคำว่า ศาล + ฎีกา

คำว่า ศาล หมายถึง ที่ชำระตัดสินคดี มาจาก ศาล (ส)
ซึ่งหมายความว่า เรือน บ้าน ห้อง สาขา หรือกิ่งใหญ่

คำว่า ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ มาจาก ฎีกา (บ) ซึ่ง
หมายความว่า วาจาเป็นเครื่องกำหนด

ศาลมณฑล

มาจากคำว่า ศาล + มณฑล

คำว่า ศาล หมายถึง ที่ชำระตัดสินคดี มาจาก ศาล (ส)

ซึ่งหมายความว่า เรือน บ้าน ห้อง สาขา หรือกิ่งใหญ่

คำว่า มณฑล มาจาก มณฑล (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่บ้าน

บริเวณ แคว้น ฝูง หมู่ หมวด

อภิรัฐมนตรี

มาจากคำว่า อภิ + รัฐ + มন্ত্রী

คำว่า อภิ มาจาก อภิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ยิ่ง ใหญ่ เหนือ

อภิ (ส) ซึ่งหมายความว่า ความยิ่งด้วยอำนาจ อำนาจ

แหล่งยศ

คำว่า รัฐ มาจาก รัฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แคว้น

บ้านเมือง

คำว่า มंत्री มาจาก มন্ত্রী (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा

หรือ แนะนำ

อภิรัฐมนตรีสภา

มาจากคำว่า อภิ + รัฐ + มंत्री + สภา

คำว่า อภิ มาจาก อภิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ยิ่ง ใหญ่ เหนือ

อภิ (ส) ซึ่งหมายความว่า ความยิ่งด้วยอำนาจ อำนาจ

แหล่งยศ

คำว่า รัฐ มาจาก รัฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แคว้น

บ้านเมือง

คำว่า มंत्री มาจาก มন্ত্রী (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा

หรือ แนะนำ

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ) ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่

ประชุมกล่าว ที่ชุมนุมกัน

อัยการมณฑล

มาจากคำว่า อัยการ + มณฑล

มาจากคำว่า อัย + การ

คำว่า อัย มาจาก อาย ไอย (บ) ซึ่งหมายความว่า ทางไป

ทางเดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ

ผู้กระทำ

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

คำว่า มณฑล มาจาก มณฑล (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่บ้าน
บริเวณ แคว้น ผุ่ หมู่ หมวด

คำบาลีสันสกฤตประสมในลักษณะสมาส

จตุสดมภ์

มาจากคำว่า จตุ + สดมภ์

คำว่า จตุ มาจาก จตุ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า สี่

คำว่า สดมภ์ มาจากคำว่า สดมุภ ซึ่งหมายความว่า เล้าทั่วไป

เชษฐบุรุษ

มาจากคำว่า เชษฐ + บุรุษ

คำว่า เชษฐ มาจาก เชฏฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า บุคคลผู้
เจริญที่สุด พี่ พี่ชาย

คำว่า บุรุษ มาจาก ปุรุษ (ล) ซึ่งหมายความว่า ชาย มนุษย
ชาติ อาตมัน พระเจ้า

ธรรมการ

มาจากคำว่า ธรรม + การ

คำว่า ธรรม มาจาก ธรม (ล) ธมม (บ) ซึ่งหมายความว่า
ความเหมาะสม คุณสมบัติ ธรรมนิยม ประเพณี

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

นครบาล

มาจากคำว่า นคร + บาล

คำว่า นคร มาจาก นคร (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า เมือง
เมืองหลวง

คำว่า บาล มาจากคำว่า ปาล (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า
ผู้ป้องกัน หรือรักษา

ประเทศราช

มาจากคำว่า ประเทศ + ราช

คำว่า ประเทศ มาจาก ปรุเทศ (ล) ซึ่งหมายความว่า
บ้านเมือง แคว้นแคว้น ตำบล วัดจากปลายนิ้วมือถึงปลายนิ้วชี้ คืบ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า พระราชา

มูรธาธร

มาจากคำว่า มูรธา + ธร

คำว่า มูรธา มาจาก มุทุธา (บ) ซึ่งหมายความว่า หัว
ศีรษะ ยอด ที่สุด

คำว่า ธร มาจาก ธร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า มี หรือ
ถือ ยึด

ยุติธรรม

มาจากคำว่า ยุติ + ธรรม

คำว่า ยุติ มาจากคำว่า ยุตฺติ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
ควร ชอบถูกต้อง จบ เลิก ตกลง

คำว่า ธรรม มาจาก ธรม (ส) ซึ่งหมายความว่า ความเหมาะ
คุณสมบัติ ธรรมนิยม ประเพณี

รัฐธรรมนุญ

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า รัฐ + ธรรมนุญ

คำว่า รัฐ มาจาก รฏฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แวันแคว้น
บ้านเมือง

คำว่า ธรรมนุญ มาจาก ธมฺมฺนุญฺญ (บ) ซึ่งหมายความว่า
กฎหมายสูงสุดของประเทศ

รัฐบาล

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า รัฐ + บาล

คำว่า รัฐ มาจาก รฏฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แวันแคว้น
บ้านเมือง

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) ซึ่งหมายความว่า การเลี้ยง
การรักษา การดูแล การปกครอง

รัฐมนตรี

มาจากคำว่า รัฐ + มนตรี

คำว่า รัฐ มาจาก รฏฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แวันแคว้น
บ้านเมือง

คำว่า มนตรี มาจาก มนฺตฺริ (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा
หาหรือ แนะนำ

รัฐสภา

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า รัฐ + สภา

คำว่า รัฐ มาจาก รฏฐ (บ) ซึ่งหมายความว่า แวันแคว้น

บ้านเมือง

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ) ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่
กล่าวกับ โรงเป็นที่ประชุมกล่าว ที่ชุมนุมกัน

เศรษฐการ

มาจากคำว่า เศรษฐ + การ

คำว่า เศรษฐ มาจาก เศรษฐ (ส) ซึ่งหมายความว่า ดีเลิศ
ดีที่สุดประเสริฐ

คำว่า การ มาจากคำว่า การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
ผู้ทำ ผู้กระทำ

ศุภอักษร

มาจากคำว่า ศุภ + อักษร

คำว่า ศุภ มาจาก ศุภ (ส) ซึ่งหมายความว่า เป็นสุข มีสุข
มงคล งาม

คำว่า อักษร มาจาก อักษร (ส) ซึ่งหมายความว่า หนังสือ
จดหมาย

สมบูรณาญาสิทธิราชย์

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า สมบูรณ์ + อาญา + สิทธิ + ราชย์
คำว่า สมบูรณ์ มาจาก สมบูรณ์ (ส) ซึ่งหมายความว่า สกล
สรรพ

คำว่า อาญา มาจาก อาญา (บ) ซึ่งหมายความว่า คำสั่ง
อำนาจ

คำว่า สิทธิ มาจาก สิทธิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ความเห็น
ความเจริญ ความสำเร็จสมปรารถนา คำสั่ง คำสั่งสอน

คำว่า ราชย์ มาจาก ราชย์ (ส) ซึ่งหมายความว่า ราชอาณาจักร
การปกครอง

สมุหเทศาภิบาล

มาจากคำว่า สมุห + เทศาภิบาล

คำว่า สมุห มาจาก สมุห (บ) ซึ่งหมายความว่า ผูก หมวด
หมู่ พวกประชุม กอง สมุห (ส) ซึ่งหมายความว่า ประมาณ
ปริมาณ

คำว่า เทศาภิบาล ประกอบด้วย เทศ + อภิ + บาล

คำว่า เทศ มาจาก เทศ (ส) เทศ (บ) ซึ่งหมายความว่า
ประเทศ บ้านเมือง ท้องถิ่น ท้องที่ ตำบล

คำว่า อภิ มาจาก อภิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ยิ่ง ใหญ่ เหนือ
 อภิ (ส) ซึ่งหมายความว่าความยิ่งด้วยอำนาจ อำนาจ แหล่งยศ
 คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง
 รักษา ป้องกัน ดูแล ปกครอง

สมุหนายก

มาจากคำว่า สมุท + นายก

คำว่า สมุท มาจาก สมุท (บ) ซึ่งหมายความว่า ผุง หมวด
 หมู่ พวก ประชุม กอง สมุท (ส) ซึ่งหมายความว่า
 ประมาณ ปริมาณ

คำว่า นายก มาจาก นายก (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
 ผู้นำ ผู้เป็นใหญ่ หัวหน้า ประธาน

เสนาบดี

มาจากคำว่า เสนา + บดี

คำว่า เสนา มาจาก เสนา (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
 กองทหาร กองทัพ หมู่ทหาร

คำว่า บดี มาจาก ปดี (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า นาย
 เจ้าของ สามี คนเป็นใหญ่

เสรีภาพ

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า เสรี + ภาพ

คำว่า เสรี มาจาก เสรี (บ) ซึ่งหมายความว่า บุคคลผู้มีอิสระ

คำว่า ภาพ มาจาก ภาพ (บ) ซึ่งหมายความว่า ความมี
 ความเป็น ความเกิด

องคมนตรี

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า องค + มนตรี

คำว่า องค มาจาก องค (บ) ซึ่งหมายความว่า ส่วน
 อวัยวะ เครื่องหมาย

คำว่า มนตรี มาจาก มนฺตรฺ (ส) ซึ่งหมายความว่า ปรีक्षा
 หารือ แนะนำ

อนุญาตตุลาการ

มาจากคำว่า อนุญาต + ตุลาการ

คำว่า อนุญาต มาจาก อนุญาต (บ) ซึ่งหมายความว่า
 รู้ตามแล้ว อันรู้ตามแล้ว

คำว่า ตุลาการ ประกอบด้วยคำว่า ตุลา + การ

คำว่า ตุลา มาจาก ตุลา (บ) ซึ่งหมายความว่า تراش
คั้นขี้ เครื่องขี้

คำว่า การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ
อรรคมหาเสนาบดี

มาจากคำว่า อรรค + มหา + เสนา + บดี

คำว่า อรรค มาจาก อรรค (ล) ซึ่งหมายความว่า เป็นใหญ่
เอก มาก ยิ่ง ดียิ่ง

คำว่า มหา มาจาก มห (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ใหญ่
ยิ่ง มาก

คำว่า เสนา มาจาก เสนา (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า
กองทหาร กองทัพ หมู่ทหาร

คำว่า บดี มาจาก บดี (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า นาย
เจ้าของ สามี คนเป็นใหญ่

อัยการ

มาจากคำว่า อัย + การ

คำว่า อัย มาจาก อาย ไอย (บ) ซึ่งหมายความว่า ทางไป
ทางเดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

เอกราช

เป็นคำสมาสมาจากคำว่า เอก + ราช

คำว่า เอก มาจาก เอก (บ) ซึ่งหมายความว่า หนึ่ง เดียว
โดดเดี่ยว เยี่ยมยอด สูงสุด

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) ซึ่งหมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำบาลีสันสกฤตประสมในลักษณะสมาสมีสันธิ

เกษตราธิการ

มาจากคำว่า เกษตร + อธิการ

คำว่า เกษตร มาจาก เกษตร (ล) ซึ่งหมายความว่า ตัว
ร่างกาย ท่ง นา ชายา

คำว่า อธิการ มาจาก อธิการ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่ การปกครอง การบังคับบัญชา

เกษตราธิบดี

มาจากคำว่า เกษตร + อธิบดี

คำว่า เกษตร มาจาก เกษตร (ส) ซึ่งหมายความว่า ตัว
ร่างกาย ทั้ง นา ชายา

คำว่า อธิบดี มาจาก อธิบัติ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
เจ้าของ นาย ผู้เป็นใหญ่ พระราชา

คมนาคม

มาจากคำว่า คมน + อาคม

คำว่า คมน มาจาก คมน (บ) (ส) ซึ่งหมายถึง การไป
การถึง

คำว่า อาคม มาจาก อาคม (บ) (ส) ซึ่งหมายถึง การมา
การมาถึง ศาสตร์ หนังสือสำคัญ

ประชาธิปไตย, ประชาธิปไตย

มาจากคำว่า ประชา + อธิปไตย

คำว่า ประชา มาจาก ปชา (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่คน
ชาวเมือง พลเมือง ประชาราษฎร

คำว่า อธิปไตย มาจาก อธิปไตย (บ) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่

ยุทธนาธิการ

เป็นคำสมาสซึ่งมีสนธิมาจาก ยุทธนา + อธิการ

คำว่า ยุทธนา มาจาก ยุทธนา (บ) หมายความว่า
สงคราม การรบพุ่ง

คำว่า อธิการ มาจาก อธิการ (บ) (ส) หมายความว่า
การปกครอง การบังคับบัญชา ความเป็นประธาน

โยธาธิการ

มาจากคำว่า โยธา + อธิการ

คำว่า โยธา มาจาก โยธ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
การรบ ทหาร นักรบ

คำว่า อธิการ มาจาก อธิการ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่ การปกครอง การบังคับบัญชา

รัชชูปการ

มาจากคำว่า รัช + อุปการ

คำว่า รัช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า

พระราชา พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า อุปการ มาจาก อุปการ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
การช่วยเหลือ การอุดหนุน การปกครอง การส่งเสริม

ราชเลขานุการ

มาจากคำว่า ราช + เลข + อนู + การ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า พระ
ราชา พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า เลข มาจาก เลข (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
จดหมาย อักษร

คำว่า อนู มาจาก อนู (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า น้อย

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

ราชเลขาธิการ

มาจากคำว่า ราช + เลข + อธิ + การ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า เลข มาจาก เลข (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า จดหมาย
อักษร

คำว่า อธิ มาจาก อธิ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ใหญ่ ยิ่ง

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

ศึกษาธิการ

มาจากคำว่า ศึกษา + อธิการ

คำว่า ศึกษา มาจาก ศึกษา (ส) ซึ่งหมายความว่า การเล่า
เรียน การศึกษา

คำว่า อธิการ มาจาก อธิการ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่ การปกครอง การบังคับบัญชา

สุขาภิบาล หรือ สุขาภิบาล

มาจากคำว่า สุข + อภิบาล

คำว่า สุข มาจาก สุข (บ) ซึ่งหมายความว่า ความสุข
ความสะดวก ความสบาย ความสำราญ

คำว่า อภิบาล ประกอบด้วยคำว่า อภิ + บาล

คำว่า อภิ มาจาก อภิ (บ) ซึ่งหมายความว่า ยิ่ง ใหญ่ เหนือ

อภี (ส) ซึ่งหมายความว่า ความยิ่งด้วยอำนาจ อำนาจ
แหล่งยศ

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง
รักษา ป้องกัน ดูแล ปกครอง

คำเขมรประสมเขมร

ตราภูมิ

ประกอบด้วยคำว่า ตรา + ภูมิ

คำว่า ตรา มาจาก ตฺรา (ช) ซึ่งหมายความว่า จดบันทึก
หมายไว้

คำว่า ภูมิ มาจาก ภูมิ (ช) ซึ่งหมายความว่า แผ่นดิน ที่อยู่
ปลัดทูลฉลอง

มาจากคำว่า ปลัด + ทูล + ฉลอง

คำว่า ปลัด มาจาก บาฬาด์ (ช) ซึ่งหมายความว่า ปลัดทาง
สงฆ์และทางบ้านเมือง

คำว่า ทูล มาจาก ทูล (ช) ซึ่งหมายความว่า บอก เกิน ทูล

คำว่า ฉลอง มาจาก ลนง (ช) ซึ่งหมายความว่า ผู้แทน

ปลัดจังหวัด

มาจากคำว่า ปลัด + จังหวัด

คำว่า ปลัด มาจากคำว่า บาฬาด์ (ช) ซึ่งหมายความว่า ปลัด
ทั้งทางสงฆ์และทางบ้านเมือง

คำว่า จังหวัด มาจาก คำว่า จงฺวาดฺ ซึ่งแผลงมาจาก จฺวาด
ซึ่งหมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณ

คำบาลีสันสกฤตประสมเขมร

กฎกระทรวง

มาจากคำว่า กฎ (บ) + กระทรวง (ช)

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) ซึ่งหมายความว่า ทำแล้ว

กระทำแล้ว

คำว่า กระทรวง มาจากคำว่า กฺรฺสวง (ช) ซึ่งหมายความว่า
ส่วนราชการเหนือทบวงกรมมีหัวหน้าเป็นรัฐมนตรี

กรรมการ

มาจากคำว่า กรรม (ช) + การ (บ) (ส)

คำว่า กรรม มาจาก กุรม (ช) ซึ่งหมายความว่า หมวด หมู่ กอง

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

กรรมการแขวง

มาจากคำว่า กรรมการ + แขวง

คำว่า กรรมการ ประกอบด้วย กรรม + การ

คำว่า กรรม มาจาก กุรุ (ช) หมายความว่า หมวด หมู่ กอง

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) หมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

คำว่า แขวง มาจากคำว่า แขวง (ช) ซึ่งหมายความว่า เครื่องหมายกากบาท

เคราะห์าโหม

เป็นคำประสมมาจาก เคราะห์า + โหม

คำว่า เคราะห์า มาจาก คุรพา (ช) หมายความว่า ลังเวียน ลาน ตา ตาราง

คำว่า โหม มาจาก โหม (ส) หมายความว่า นิธิบูชาไฟ

เทศบาลตำบล

มาจากคำว่า เทศบาล (บ) + ตำบล (ช)

คำว่า เทศบาล ประกอบด้วย เทศ + บาล

คำว่า เทศ มาจาก เทศ (ส) เทศ (บ) ซึ่งหมายความว่า ประเทศ บ้านเมือง ท้องถิ่น ท้องที่ ตำบล

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลี้ยง รักษา ป้องกัน ดูแล ปกครอง

คำว่า ตำบล มาจาก ฏบณ (ช) ซึ่งหมายความว่า ตำบล

ปลัดมณฑล

มาจากคำว่า ปลัด (ช) + มณฑล (บ)

คำว่า ปลัด มาจาก บาฬาด (ช) ซึ่งหมายความว่า ปลัดทั้งทาง สงฆ์และทางบ้านเมือง

คำว่า มณฑล มาจาก มณฑล (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่บ้าน บริเวณ แคว้น ฝูง หมู หมวด พวก

พระคลังมหาสมบัติ

มาจากคำว่า พระ (บ) + คลัง (ข) + มหา (บ) + สมบัติ (บ)

คำว่า พระ มาจาก วร (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า เลิศ ดียิ่ง
สูงสุด

คำว่า คลัง มาจาก ชูลัง (ข) ซึ่งหมายความว่า เรือนสำหรับ
ไว้ทรัพย์ ข้าวของ

คำว่า มหา มาจาก มห (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ใหญ่ ยิ่ง มาก

คำว่า สมบัติ มาจาก สมบัติ (บ) ซึ่งหมายความว่า การถึง
พร้อม ความถึงพร้อม

พระราชกำหนด

มาจากคำว่า พระ (บ) + ราช (บ) + กำหนด (ข)

คำว่า พระ มาจาก วร (บ) (ส) หมายความว่า เลิศ ดียิ่ง

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) หมายความว่า

พระราชฯ พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า กำหนด หมายถึง หมายไว้ มาจาก กณต์ (ข) ซึ่ง
หมายความว่า กำหนดจดจำ บันทึก หมายไว้

ศาลแขวง

มาจากคำว่า ศาล (บ) (ส) + แขวง (ข)

คำว่า ศาล มาจาก ศาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า บ้าน
เรือน สาขา หรือกิ่งใหญ่

คำว่า แขวง มาจากคำว่า แขวง (ข) ซึ่งหมายความว่า เครื่อง
หมายกนกบาท

ศาลจังหวัด

มาจากคำว่า ศาล(บ) + จังหวัด (ข)

คำว่า ศาล หมายถึง ที่ชำระความ มาจาก ศาล (บ) (ส)
ซึ่งหมายความว่า บ้าน เรือน สาขา หรือกิ่งใหญ่

คำว่า จังหวัด มาจาก จงหวัด (ข) แผลงมาจาก จหวัด ซึ่ง
หมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณที่เป็นวง

สมุหพระกระลาโหม

มาจากคำว่า สมุห + พระ + กระลาโหม

คำว่า สมุห มาจาก สมุห (บ) ซึ่งหมายความว่า ผูก หมวด

หมู่ พวก ประชุม กอง สมุห (ส) ซึ่งหมายความว่า

ประมาณ ปริมาณ

คำว่า พระ หมายถึง บรรดาศักดิ์สูงกว่าหลวง มาจาก ปร
(บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า เลิศ ดียิ่ง สูงสุด
คำว่า กระจาโหม มาจาก กระจาโหม (ช) ซึ่งหมายความว่า
สังเวียน แห่งกองไฟสำหรับบูชาโย

สารตรา

มาจากคำว่า สาร (บ) + ตรา (ช)

คำว่า สาร มาจาก สาร (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ยาง
ไม้ แก่น เนื้อแท้ ข้าวสาร ถ้อยคำ เนื้อความ จดหมาย หนังสือ
คำว่า ตรา มาจาก ตรา (ช) ซึ่งหมายความว่า จดบันทึก
หมายไว้

อัยการจังหวัด

มาจากคำว่า อัยการ (บ) + จังหวัด (ช)

คำว่า อัยการ มาจากคำว่า อัย + การ

คำว่า อัย มาจาก อาย ไอย (บ) ซึ่งหมายความว่า ทางไป
ทางเดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

คำว่า จังหวัด มาจาก จงหวัด (ช) แผลงมาจาก จหวัด
ซึ่งหมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณที่เป็นวง

อำนาจตุลาการ

ประกอบด้วยคำว่า อำนาจ (ช) + ตุลาการ (บ)

คำว่า อำนาจ มาจาก อณาจ ซึ่งหมายความว่า ความองอาจ

คำว่า ตุลาการ เป็นคำสมาส มาจาก ตุลา + การ

คำว่า ตุลา (บ) ซึ่งหมายความว่า ตราชู คันชั่ง เครื่องชั่ง

คำว่า การ (บ) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

อำนาจบริหาร

ประกอบด้วยคำว่า อำนาจ (ช) + บริหาร (บ)

คำว่า อำนาจ มาจาก อณาจ ซึ่งหมายความว่า ความองอาจ

คำว่า บริหาร มาจาก บริหาร (บ) ซึ่งหมายความว่า อัน
กล่าว อันเว้น อันนำไป อันดูแล อันปกครอง

อำนาจนิติบัญญัติ

ประกอบด้วยคำว่า อำนาจ (ช) + นิติ (บ) + บัญญัติ (บ)

คำว่า อำนาจ มาจาก อณาจ ซึ่งหมายความว่า ความองอาจ

คำว่า นิติ มาจาก นิติ (บ) ซึ่งหมายความว่า แบบแผน
เยี่ยงอย่าง กฎหมาย ประเพณี

คำว่า บัญญัติ มาจาก ปญฺญตฺติ (บ) ซึ่งหมายความว่า อันแต่ง
ตั้งขึ้น อันตั้งขึ้น การแต่งตั้ง

อำนาจอธิปไตย

เป็นคำประสมประกอบด้วยคำว่า อำนาจ (ช) + อธิปไตย (บ)

คำว่า อำนาจ มาจาก อํนาจ ซึ่งหมายความว่า ความองอาจ

คำว่า อธิปไตย มาจาก อธิปฺปเตยย (บ) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่

คำไทยประสมคำบาลีสันสกฤต

กฎหมาย

มาจากคำว่า กฎ (บ) + หมายถึง (ท)

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) ซึ่งหมายความว่า ทำแล้ว

กระทำแล้ว

คำว่า หมายถึง หมายถึง หนังสือราชการที่ใช้เกณฑ์ เกษะกุ่ม
หรือ เรียกตัว

กฎอัยการศึก

มาจากคำว่า กฎ + อัยการ + ศึก (สันนิษฐานว่าเป็นคำไทย)

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) หมายความว่า ทำแล้ว กระทำแล้ว

คำว่า อัยการ ซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้ไต่สวนพิจารณาคดี

ประกอบด้วย อัย + การ

คำว่า อัย มาจาก อาย ไอย (บ) หมายความว่า แบบแผน

แนวทางปฏิบัติ

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) หมายความว่า ผู้ทำ

ผู้กระทำ

(ว่า)การต่างประเทศ

มาจากคำว่า (ว่า) การ (บ)(ส) + ต่าง(ท) + ประเทศ(ส)

คำว่า การ มาจากคำว่า การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า

ผู้ทำ ผู้กระทำ

คำว่า ประเทศ มาจาก ปฺรเทศ (ส) ปเทศ (บ)

ซึ่งหมายความว่าบ้านเมือง แวนแคว้น ตำบล วัดจากปลายนิ้ว

มือถึงปลายนิ้วชี้ คืบ

ข้าหลวงพิเศษ

มาจากคำว่า ข้าหลวง (ท) + พิเศษ (ส)

คำว่า พิเศษ มาจาก วิเศษ (ส) ซึ่งหมายความว่า แปรจาก
สามัญ ความแตกต่าง ความประเสริฐ

ข้าหลวงเทศาภิบาล

มาจากคำว่า ข้าหลวง(ท) + เทศาภิบาล(บ)(ส)

คำว่า เทศาภิบาล หมายถึง ผู้ปกครองมณฑล

มาจาก เทศ + อภิบาล

คำว่า เทศ มาจาก เทศ (ส) เทส (บ) ซึ่งหมายความว่า
ประเทศ บ้านเมือง ท้องถิ่น ภาค ส่วน

คำว่า อภิบาล มาจาก อภิ + บาล

คำว่า อภิ มาจาก อภิ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ยิ่ง ใหญ่
อำนาจ ความยิ่งใหญ่อำนาจ

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า
ป้องกัน รักษา เลี้ยงดู ปกครอง

คณะการเมือง

เป็นคำประสมมาจากคำว่า คณะ + การเมือง (ท)

คำว่า คณะ มาจาก คณะ (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่ ฝูง พวก
กอง

คำว่า การเมือง ประกอบด้วยคำว่า การ + เมือง (ท)

คำว่า การ มาจาก การ (บ) ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำ

คำว่า เมือง หมายความว่า เมือง แดน ประเทศ

คณะพรรคการเมือง

มาจากคำว่า คณะ + พรรค + การ + เมือง

คำว่า คณะ มาจาก คณะ (บ) ซึ่งหมายความว่า หมู่ ฝูง พวก
กอง

คำว่า พรรค มาจาก พรรค (ส) ซึ่งหมายความว่า ชชาติ พวก
จำพวก

คำว่า การเมือง ประกอบด้วยคำว่า การ + เมือง (ท)

คำว่า การ มาจาก การ (บ) ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำ

คำว่า เมือง หมายความว่า เมือง แดน ประเทศ

คมนาคมและพาณิชยกรรม

มาจากคำว่า คมนาคม (บ)(ส) + และ(ท) + พาณิชยกรรม(บ)

คำว่า คมนาคม หมายถึง การติดต่อ การสื่อสาร

ประกอบด้วย คมน + อาคม

คำว่า คมน มาจาก คมน (บ) (ส) ซึ่งหมายถึง การไป การถึง

คำว่า อาคม มาจาก อาคม (บ) (ส) ซึ่งหมายถึง การมา การมาถึง ศาสตร์ หนังสือสำคัญ

คำว่า พาณิชยการ หมายถึง การค้าขาย ประกอบด้วย พาณิชย + การ

คำว่า พาณิชย มาจาก วาณิชชฺย (ส) ซึ่งหมายความว่า การค้าขาย

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

คำราชการ

มาจากคำว่า คำ (ท) + ราชการ (บ, ส)

คำว่า คำ หมายถึง ราคา จำนวนเงิน

คำว่า ราชการ หมายถึง การงานของรัฐบาล หรือ พระมหากษัตริย์

มาจากคำว่า ราช + การ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า พระราชา พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) หมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

ธรรมการและศึกษาธิการ

มาจากคำว่า ธรรมการ(บ)(ส) + และ(ท) + ศึกษาธิการ

คำว่า ธรรมการ หมายถึง กิจการทางศาสนา ประกอบด้วย ธรรม + การ

คำว่า ธรรม มาจาก ธรรม (ส) ธรรม (บ) ซึ่งหมายความว่า ความเหมาะสม คุณสมบัติ ธรรมนิยม ประเพณี

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ ผู้กระทำ

คำว่า ศึกษาธิการ หมายถึง ผู้ดูแลการศึกษา ประกอบด้วย ศึกษา + อธิการ

คำว่า ศึกษา มาจาก ศึกษา (ส) ซึ่งหมายความว่า การเล่าเรียน

การศึกษา

คำว่า อธิการ มาจาก อธิการ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า
ความเป็นใหญ่ การปกครอง การบังคับบัญชา

เทศบาลเมือง

มาจากคำว่า เทศบาล (บ)(ล) + เมือง (ท)

คำว่า เทศบาล หมายถึง การปกครองรูปแบบหนึ่ง
ประกอบด้วยคำว่า เทศ + บาล

คำว่า เทศ มาจาก เทศ (ล) เทส (บ) หมายความว่า
ประเทศ บ้านเมือง ท้องถิ่น ภาค ส่วน

คำว่า บาล มาจาก ปาล (บ) (ล) หมายความว่า ป้องกัน
รักษา เลี้ยงดู ปกครอง

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

โทรเลขและไปรษณีย์

ประกอบด้วยคำว่า โทรเลข และ ไปรษณีย์

คำว่า โทรเลข เป็นคำสมาส มาจาก โทร + เลข

คำว่า โทร มาจาก ทูร (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ที่ไกล
ห่างไกล กว้างขวาง

คำว่า เลข มาจาก เลข (ล) ซึ่งหมายความว่า จดหมาย
อักษร

คำว่า ไปรษณีย์ เป็นคำสมาสมาจาก ไปรษ + ณีย์

คำว่า ไปรษ มาจาก ไปรษ (ล) ซึ่งหมายความว่า การใช้ไป
คำว่า ณีย์ มาจาก ณี (ล) ซึ่งหมายความว่า นำ ขับ พาไป ได้

นักรู้การเมือง

ประกอบด้วยคำว่า นัก รู้ และ การเมือง

คำว่า การเมือง ประกอบด้วยคำว่า การ + เมือง (ท)

คำว่า การ มาจาก การ (บ) ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำ

คำว่า เมือง หมายความว่า เมือง แดน ประเทศ

นายอากร

มาจากคำว่า นาย (ท) + อากร (บ) (ล)

คำว่า อากร มาจาก กร (บ) (ล) หมายความว่า ภาษี

ผู้ทำ ผู้บันดาล แสง ราชทรัพย์ หมวด หมู่ พวก

บัตรหมาย

มาจากคำว่า บัตร (บ)(ล)+ หมาย(ท)

คำว่า บัตร มาจาก ปตฺร (ส) (ปตต) (บ) หมายความว่า
ใบ แผ่น ใบไม้

คำว่า หมายถึง หมายถึง หนังสือราชการที่ใช้เกณฑ์ เกาะกุม
หรือเรียกตัว

บาณชีสามะโนคริว

มาจากคำว่า บาณชี (บ) + สามะโนคริว (ท)

คำว่า บาณชี มาจาก ปณฺธิ (บ) (ส) หมายความว่า บันทึกลง
หนังสือรายวัน ปุยฝ้าย

ประชุมวิสามัญ

มาจากคำว่า ประชุม (ท) + วิสามัญ (บ, ส)

คำว่า ประชุม หมายความว่า มารวมกัน ร่วมปรึกษาหารือกัน

คำว่า วิสามัญ ประกอบด้วยคำว่า วิ + สามัญ

คำว่า วิ มาจาก วิ (บ) หมายความว่า วิเศษ แจ่ม ต่าง

คำว่า สามัญ มาจาก สามัญญ (บ) หมายความว่า ทั่วไป

ปกติ ธรรมดา

ผู้แทนราษฎร

มาจากคำว่า ผู้ + แทน + ราษฎร (บ) (ส)

คำว่า ราษฎร มาจาก ราษฏฺร (ส) ซึ่งหมายความว่า

ประเทศ ประชาชน

ผู้บังคับการมณฑล

มาจากคำว่า ผู้บังคับการ (ท) + มณฑล (บ) (ส)

คำว่า ผู้บังคับการ ประกอบด้วย ผู้ + บังคับ + การ

คำว่า การ มาจาก การ (บ) ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำ

คำว่า มณฑล มาจาก มณฑฺล (บ) ซึ่งหมายความว่า ดวง

วงกลม หมู่บ้าน บริเวณ แคว้น ผุ่ หมู่ เหล่า

ผู้พิพากษา

มาจากคำว่า ผู้ (ท) + พิพากษา (ส)

คำว่า ผู้ เป็นคำนำหน้าใช้แทนคำว่า คน

คำว่า พิพากษา มาจาก วิวกุษา (ส) หมายความว่า

ความปรารถนา ความใคร่ ความปรารถนาที่จะพูด

ผู้ว่าราชการเมือง

มาจากคำว่า ผู้ (ท) + ว่า (ท) + ราชการ (บ) + เมือง (ท)

คำว่า ราชการ มาจาก ราช + การ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ส) หมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ส) หมายความว่า ผู้ทำ ผู้
กระทำ

มหาดไทย

เป็นคำประสมมาจากคำว่า มหาด + ไทย

คำว่า มหาด มาจาก คำว่า มหาบุตร (ส) หมายความว่า
ผู้เลี้ยงช้าง ม้า โค กระบือ ของพระมหากษัตริย์

มหาดเล็กรายงาน

มาจากคำว่า มหาดเล็ก + รายงาน

คำว่า มหาดเล็ก มาจาก มหาด (ส) + เล็ก(ท)

คำว่า มหาด มาจาก มหาบุตร (ส) ซึ่งหมายความว่า ผู้
เลี้ยงช้าง ม้า โค กระบือ ของกษัตริย์

คำว่า เล็ก มีผู้สันนิษฐานว่า เป็นคำเดียวกับ เลก

เมืองจัตวา

มาจากคำว่า เมือง (ท) + จัตวา (บ,ส)

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

คำว่า จัตวา หมายความว่า สี่ สี่เท่า มาจาก จตุ (บ) (ส)

เมืองตรี

มาจากคำว่า เมือง (ท) + ตรี (ส)

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

คำว่า ตรี มาจาก ตรี (ส) หมายความว่า สาม สามครั้ง

เมืองโท

มาจากคำว่า เมือง (ท) + โท (บ) (ส)

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

คำว่า โท หมายความว่า สอง สองครั้ง มาจาก ทวิ (ส) (บ)

เมืองเอก

มาจากคำว่า เมือง (ท) + เอก (บ,ส)

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

คำว่า เอก หมายความว่า หนึ่ง เดียว มาจาก เอก (บ) (ส)

ลูกขุนณศาลา

มาจากคำว่า ลูกขุน (ท) + ณ (ท) + ศาลา(บ) (ส)

คำว่า ศาลา มาจาก ศาล (บ) (ส) หมายความว่า เรือน

บ้าน ห้อง สาขาหรือกิ่งใหญ่

ลูกขุนศาลหลวง

มาจากคำว่า ลูกขุน(ท) + ณ(ท) + ศาลหลวง

คำว่า ลูกขุน หมายถึง คณะผู้ตัดสินคดี มาจาก ลูก + ขุน

คำว่า ศาลหลวง มาจาก ศาล + หลวง

คำว่า ศาล มาจาก ศาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า บ้าน เรือน สาขา หรือกิ่งใหญ่

คักคินา

มาจากคำว่า คักคิ (ส)+ นา (ท)

คำว่า คักคิ มาจาก คกฺคิ (ส) ซึ่งหมายความว่า กำลัง แรง ศาลเมือง

มาจากคำว่า ศาล(บ)(ส) + เมือง(ท)

คำว่า ศาล มาจาก ศาล (บ) (ส) ซึ่งหมายความว่า บ้าน เรือน สาขา หรือกิ่งใหญ่

สมัยประชุมสามัญ

มาจากคำว่า สมัย (บ)+ ประชุม (ท)+ สามัญ(บ)

คำว่า สมัย มาจาก สมย (บ) ซึ่งหมายถึง เวลา คราว

คำว่า ประชุม (ท) หมายความว่า มารวมกัน ร่วมปรึกษาหารือกัน

คำว่า สามัญ มาจาก สามัญญ (บ) หมายความว่า ทั่วไป ปกติ ธรรมดา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาจากคำว่า สมาชิก + สภา + ผู้ + แทน + ราษฎร

คำว่า สมาชิก มาจาก สมาชิก (บ) ซึ่งหมายความว่า บุคคล ผู้มาประชุมร่วมกัน ผู้มีสิทธิหรือมีส่วนร่วมในสมาคมหรือกิจการใดๆ

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ)ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่ กล่าวกับ โรงเป็นที่ประชุมกล่าว ที่ชุมนุมกัน

คำว่า ราษฎร มาจาก ราษฎร (ส) ซึ่งหมายความว่า ประเทศ ประชาชน

สภาผู้แทนราษฎร

มาจากคำว่า สภา + ผู้ + แทน + ราษฎร

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ) ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่

กล่าวกับ โรงเป็นที่ประชุมกล่าว ที่ชุมนุมกัน
 คำว่า ราษฎร มาจาก ราษฎ (ส) ซึ่งหมายความว่า
 ประเทศ ประชาชน

สภาสูง

มาจากคำว่า สภา + สูง (ไทย)

คำว่า สภา มาจาก สภา (บ) ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่
 กล่าวกับ โรงเป็นที่ประชุมกล่าว ที่ชุมนุมกัน

คำไทยประสมเขมร

กิ่งอำเภอ

ประกอบด้วยคำว่า กิ่ง (ท) + อำเภอ (ข)

คำว่า อำเภอ มาจาก คำว่า อี เพ็ (ข) ซึ่งหมายถึง
 การกระทำ อำเภอ

เจ้าภาษี

ประกอบด้วยคำว่า เจ้า (ท) + ภาษี (ข)

คำว่า เจ้า หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ ผู้เป็นหัวหน้า

คำว่า ภาษี มาจากคำว่า ภาสี (ข) ซึ่งหมายความว่า ค่าเช่า
 รายวัน

ตราแดง

ประกอบด้วยคำว่า ตรา (ข) + แดง (ท)

คำว่า ตรา มาจาก ตูรา (ข) ซึ่งหมายถึง จดบันทึก หมายถึงไว้

ท้องตรา

ประกอบด้วยคำว่า ท้อง (ท) + ตรา (ข)

คำว่า ตรา มาจาก ตูรา (ข) ซึ่งหมายถึง จดบันทึก หมายถึงไว้

นายแขวง

ประกอบด้วยคำว่า นาย (ท) + แขวง (ข)

คำว่า แขวง มาจาก แขวง (ข) ซึ่งหมายความว่า เครื่องหมาย
 กากบาท

นายอำเภอ

ประกอบด้วยคำว่า นาย (ท) + อำเภอ (ข)

คำว่า นาย หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ ผู้เป็นหัวหน้า

คำว่า อำเภอ มาจาก คำว่า อี เพ็ (ข) ซึ่งหมายถึง
 การกระทำ อำเภอ

ปลัดเมือง

มาจากคำว่า ปลัด (ช) + เมือง(ท)

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

คำว่า ปลัด มาจาก บาพาด์ (ช) ซึ่งหมายความว่า ปลัดทั้งทาง
สงฆ์และทางบ้านเมือง

ผู้บังคับกองตำรวจจังหวัด

มาจากคำว่า ผู้บังคับกอง(ท)+ ตำรวจ(ช)+ จังหวัด(ช)

คำว่า ผู้บังคับกอง หมายถึง ผู้ควบคุม มาจาก ผู้ + บังคับ + กอง

คำว่า ตำรวจ มาจาก ตมูรวต (ช) ซึ่งหมายความว่า ผู้ตรวจ

คำว่า จังหวัด มาจาก จงฺวาทู (ช) แผลงมาจาก จฺวาท ซึ่ง
หมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณที่เป็นวง

มุลนาย

ประกอบด้วยคำว่า มุล (ช) + นาย (ท)

คำว่า มุล มาจาก มุล (ช) ซึ่งหมายความว่า รวมกัน รวบรวมกัน

รองประธาน

มาจากคำว่า รอง (ท) + ประธาน (ช)

คำว่า ประธาน มาจาก ปฺรชาน (ช) หมายความว่า ประธาน

คำไทยประสมบาลีสันสกฤตและเขมรกรมการเมือง

มาจากคำว่า กรมการ + เมือง(ท)

คำว่า กรมการ ประกอบด้วย กรม + การ

คำว่า กรม มาจาก กรุม (ช) ซึ่งหมายความว่า หมวด หมู่
กอง

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) ซึ่งหมายความว่า ผู้ทำ
ผู้กระทำ

คำว่า เมือง หมายถึง เมือง แดน ประเทศ

ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาจากคำว่า ผู้(ท)+ ว่า(ท) + ราชการ(บ) + จังหวัด(ช)

คำว่า ราชการ ประกอบด้วย ราช + การ

คำว่า ราช มาจาก ราช (บ) (ล) หมายความว่า พระราชา
พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า การ มาจาก การ (บ) (ล) หมายความว่า ผู้ทำ

ผู้กระทำ

คำว่า จังหวัด มาจาก จงหวาด (ช) แผลงมาจาก ญวาด ซึ่ง
หมายความว่า หมุนเป็นวง วง หรือ บริเวณที่เป็นวง

แพทย์ประจำตำบล

มาจากคำว่า แพทย์ (ส) + ประจำ(ท) + ตำบล(ช)

คำว่า แพทย์ มาจาก ไวยาทย (ส) หมายความว่า หมอ
หมอรักษาโรค ผู้คงแก่เรียน

คำว่า ตำบล มาจาก ฐำนัน (ช) ซึ่งหมายถึง ตำบล

ประธานของสภา

มาจากคำว่า ประธาน(ช) + ของ(ท) + สภา(บ)(ส)

คำว่า ประธาน มาจาก ปรูธาน (ช) ซึ่งหมายความว่า ประธาน

คำว่า สภา มาจากคำว่า สภา (บ) ซึ่งหมายความว่า โรงเป็นที่
ประชุม ที่ชุมนุมกัน

คำไทยประสมบาลีสันสกฤต และ อังกฤษ

กฎหมายโค้ด

มาจากคำว่า กฎ + หมายถึง + โค้ด (อังกฤษ)

คำว่า กฎหมาย มาจาก กฎ + หมายถึง

คำว่า กฎ มาจาก กฎ (บ) หมายความว่า ทำแล้ว กระทำแล้ว

คำว่า โค้ด มาจาก Code หมายความว่า กฎหมาย

คำที่ไม่ทราบที่มาแน่ชัด

খনอน

ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว นิธิวดี มະปะวงค์ เกิดวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2509
ที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีอักษรศาสตร์บัณฑิต
สาขาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปีการศึกษา 2529 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ. 2530



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย